

شهریور ۱۴۰۴

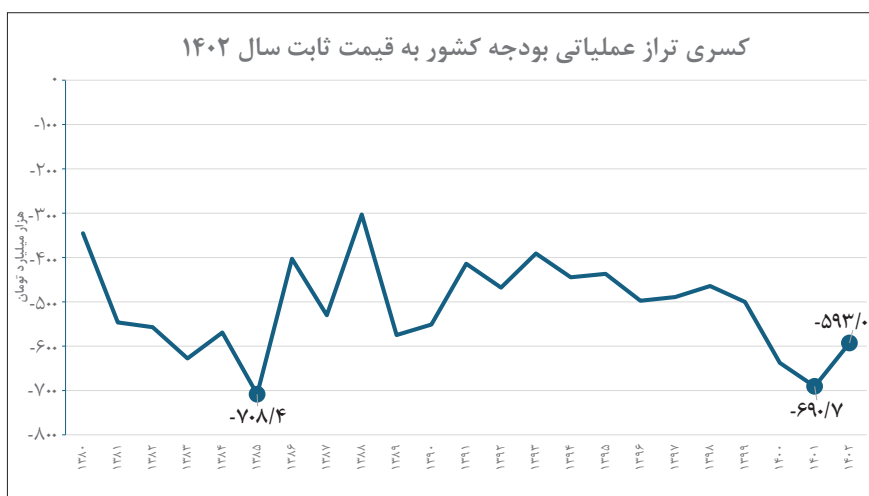

دخل و خرجی که با هم نمی خواند

تراز مالی. تراز عملیاتی شامل هزینه‌ها و درآمدهای عمومی دولت است. تراز سرمایه‌ای مخارج و درآمدهای حاصل از سرمایه‌های کشور (از جمله نفت) را شامل می‌شود و تراز مالی به تأمین مالی دولت از راه استقراض از منابع مختلف مربوط می‌شود. بنابراین هسته اصلی کسری بودجه دولت را کسری تراز عملیاتی تشکیل می‌دهد.

کسری بودجه دولت در دهه‌های اخیر به یکی از ابربحران‌های اقتصاد ایران تبدیل شده است. منظور از کسری بودجه شکاف میان درآمدها و مخارج عمومی کشور است که دولت‌ها را وادار به استقراض از منابع مختلف می‌کند و در نهایت سبب عدم تعادل و ناترازی شدید در بخش‌های مختلف اقتصاد می‌شود. بودجه کشور شامل سه بخش اصلی است: تراز عملیاتی، تراز سرمایه‌ای و

کسری بودجه دولت از سال ۱۳۹۹ تشدید شده است و در سال ۱۴۰۱ به بیش از ۶۹۰ هزار میلیارد تومان رسیده است. عددی که در ۲۰ سال گذشته کم سابقه محسوب می‌شود.

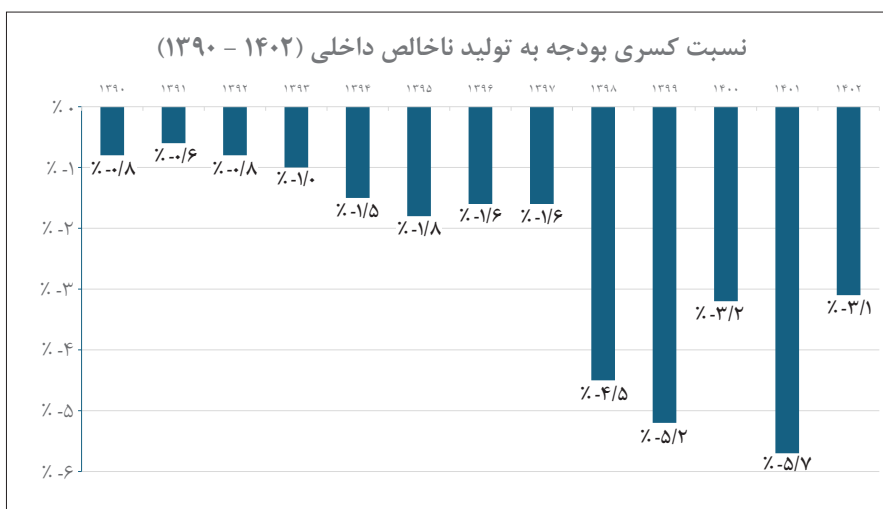

یکی از شاخص‌هایی که می‌تواند فشار کسری بودجه دولت بر اقتصاد را اندازه‌گیری کند، نسبت کسری بودجه به کل تولید ناخالص داخلی کشور است. این شاخص نشان می‌دهد که از سال ۱۳۹۸ بار مالی کسری بودجه بر اقتصاد کشور افزایش یافته است. به طوری که در سال ۱۴۰۱، این نسبت به ۵.۷ درصد رسیده که در سال‌های اخیر بی سابقه بوده است.

این ارقام نشان می‌دهد که دولت چهاردهم بار مالی سنگینی را از دولت‌های پیشین به ارث گرفته که می‌تواند دولت را با چالش جدی مواجه کند.

مطابق آمارها؛ کسری تراز عملیاتی به قیمت ثابت سال ۱۴۰۲ در سال‌های اخیر تشدید شده و در سال ۱۴۰۱ به بیش از ۶۹۰ هزار میلیارد تومان رسیده است که پس از سال ۱۳۸۵، دومین رکورد کسری تراز عملیاتی دولت در دو دهه اخیر محسوب می‌شود. باید در نظر گرفت که کسری تراز عملیاتی تنها بخشی از کسری بودجه دولت را تشکیل می‌دهد و با احتساب کسری تراز سرمایه‌ای این رقم افزایش خواهد یافت. برای مثال کارشناسان دلایل متفاوتی برای تشدید کسری بودجه در کشور ذکر می‌کنند: تورم و افزایش هزینه‌های جاری دولت، ضعف در ساختار مالیاتی، وجود مشکلات ساختاری در بودجه کشور و کاهش درآمدهای نفتی و فشار مالی یارانه‌ها بر بودجه عمومی دولت برخی از مهم‌ترین این دلایل هستند.

کسری بودجه دولت از سال ۱۳۹۹ تشدید شده است و در سال ۱۴۰۱ به بیش از ۶۹۰ هزار میلیارد تومان رسیده است. عددی که در ۲۰ سال گذشته کم سابقه محسوب می‌شود.

نشانی: تهران، خیابان خرمشهر، شماره ۲۰۸
صندوق پستی ۱۵۸۷۵-۵۵۳۸
تلفن: ۸۸۷۶۱۷۲۰
نمابر: ۸۸۷۶۱۲۵۴
لینوگرافی، چاپ و صحافی:
مؤسسه فرهنگی مطبوعاتی ایران

مدیر هنری:
علیرضا میرزاصطفی
طرح جلد:
هادی حیدری
دبیر فنی:
پرویز آزموده
صفحه‌آرایی:
محسن ذاکری و محمد عباسپور
ویراستار:
داریوش کمالی‌پور آزاد

معاونین سردبیر:
حسین مسلم، سیامک رحمانی، ابراهیم بهشتی
مهدی نوروزیان
واحد تحلیل آمار مؤسسه فرهنگی مطبوعاتی ایران:
شهریار صادقی (دبیر)، فائزه کریمی، محمدرضا
پهران‌وند، علیرضا خانیان
دبیر ویژه‌نامه:
سپه‌نوری

صاحب امتیاز:
خبرگزاری جمهوری اسلامی
مدیر مسئول و رئیس هیأت مدیره:
صادق حسین جابری انصاری
مدیر عامل:
علی متقیان
سردبیر:
هادی خسروشاهین